

Standarte: अर्चिष्मत्तो व्यरोचत धनारोहाः सकृन्नशः । महेन्द्रकेतवः शु-
धा महेन्द्रसदनेष्विव ॥ MBh. 6, 619.

धनारोह (धन + आ^०) adj. bei der Standarte geraubt d. i. auf dem
Schlachtfelde erbeutet; von einem Sklaven M. 8, 415. धनारोह Vjutr. 218.

धनियुत्सवसंकेत s. u. उत्सवसंकेत.

धन्नि gaṇa yvadi zu P. 8, 2, 9. Davon adj. धन्निमत् oder viell. धन्नी-
मत् ebend. Ein f. धन्नी ergibt sich aus gaṇa वाक्कादि zu P. 4, 1, 45.

धनिक (von धन) in धर्म^० der die Tugend nur als Aushängeschild
braucht MBh. 13, 7594. — Vgl. धर्मधन.

धन्नि (wie eben) 1) adj. mit einer Fahne versehen: रथ R. 3, 28, 32.
eine Fahne —, ein Feldzeichen tragend; m. Fahnensträger MBh. 1, 7765.
3, 14959. 45596. 4, 2120. ein (das begangene Verbrechen anzeigendes)
Abzeichen tragend: कणान्वा भक्षयेद्वद् पिण्याक्रं वा सकृन्निशि । सुरापाना-
पनुत्पर्यं बालवासा नदी धन्नी ॥ M. 11, 92. am Ende eines comp. Etwas zum
Abzeichen, zum Aushängeschild habend: उलूकपत्तिधन्निभिर्देवतायतनै-
र्वृतम् (स्यपचानां निवेशनम्) MBh. 12, 5350. Vgl. धर्म^०. — 2) m. a) ein
Brenner oder Verkäufer von Spirituosen H. 901. Jāṇ. 1, 141. — b) Wa-
gen. — c) Berg. — d) Schlange MED. n. 76. — e) Pfau Rāṅ. im ÇKDr.
— f) Pferd. — g) ein Brahmane MED. — 3) f. धन्नी Heer AK. 2, 8,
2, 46. H. 746. MBh. 1, 2875. Draup. 5, 15. R. 2, 37, 4. 84, 1. 89, 22. 93,
1. 5, 1, 13. 6, 1, 46. Ragh. 7, 37. Bhāg. P. 8, 10, 15, 49. पति Heerführer
R. 5, 41, 41.

धन्नीकार (धन + 1. कर्) als Aushängeschild brauchen: उपकर्ताधिका-
रस्थः स्वापराधं न मन्यते । उपकारं धन्नीकृत्य सर्वमेव विलुम्पति Hit. II, 93.

धन्नीच्छाप (धन + उच्छाप) m. 1) Aufrichtung einer Fahne Kriyāsam.
114. — 2) Erection Sūtr. 4, 318, 9. 319, 2.

धन्नीत्थान (धन + उत्थान) n. die Aufrichtung der Fahne, Bez. eines
Indra-Festes Trik. 1, 1, 107. Nach Wils. und ÇKDr. am 12ten Tage des
zunehmenden Mondes im Monat Bhādra.

धञ्ज s. 1. धञ्ज.

धण्, धणति tönen Dhātup. 13, 10. — Vgl. 2. धन्.

1. धन् verwandt mit धंस; sich verhüllen, sich schliessen: यदस्य म-
न्युरधनीदि वृत्रं पृथिवी रुजन् । अथः समुद्रमैरयत् als sein Grimm erlosch
RV. 8, 6, 13. partic. धन्त P. 7, 2, 18. Vop. 26, 111. verhüllt, verdeckt;
dunkel; n. das Dunkel, Finsterniss (AK. 1, 2, 1, 3. 3, 4, 35, 166. 30, 233.
H. 146): अप धन्तमूर्णुहि पूर्य चतुः RV. 10, 73, 11. धन्तात्प्रपिवाडदरत्
गर्भाः 2. धन्तं तमो ऽव दधसे क्ते 113, 7. Nir. 4, 3. दशास्य^० MBh. 3, 11324.
नैरिवोत्काभिरपोक्ष्यमानो मद्गन्तो धन्तमभिप्रविष्टः R. 2, 21, 53. Kap. 1,
56. Varāh. Brh. S. 42 (43), 33. Amar. 74. Bhāg. P. 3, 8, 23. 15, 2. Çiç. 4, 62.
ञ्जाल Daçak. in Benf. Chr. 187, 18. द्वैत^० Prab. 108, 2. — caus. einhüllen,
zudecken: मा त्वाग्निर्धनयीद्वमगन्धिः RV. 4, 162, 15 (vgl. P. 3, 1, 51. Vop. 8,
86. 18, 1). (अग्निः) अधानयदुरिता दम्भयञ्च (Padap.: अधनयत्) RV. 6, 18, 10.

2. धन्, धनति tönen, Töne von sich geben Dhātup. 19, 55, 80. धनति
पवनविहः पर्वतानां दरीषु (दवाग्निः) R. 1, 25. वनद्विपानाम् — धनताम्
2, 15. धनति मधुपसमूहे Git. 5, 4. धनद्वन Kathās. 20, 228. (कपिः) दधन
मेघवत् Bhātt. 9, 5. पावा दधनुर्कृताः 14, 3. partic. 1) धनित P. 7, 2, 18,
Sch. tönend, = स्वनित AK. 3, 2, 44. n. Getön, Geräusch, Laut Megh. 43.
Varāh. Brh. S. 19, 4. मुण्डरन्ध्राधनिर्गतैः । धनितैः Rāṅa-Tar. 2, 86. Don-

III. Theil.

ner H. 1406. Sch. Kir. 5, 12. — 2) धन्तं N. eines Windes: धन्तश्च धुनि-
श्च VS. 39, 7. धन्तं वातायमनु संचरन्तौ TS. 1, 7, 2, 2 (TBa. 2, 7, 40, 1); vgl.
u. dem caus. und धन. — caus. धनयति und धानयति Dhātup. 19, 55.
80. tönen 35, 37. अदधनत् P. 3, 1, 51, Sch. अदि^० Vop. 18, 1. धनयत् N.
eines Windes (ertönen machend) Taitt. Ār. 4, 24, 1. 25, 1. धानित zum
Tönen gebracht: ऽदुन्दुभि Çatr. 14, 223.

— अथ s. अपधात.

— अग्नि tönen, pfeifen: अग्निधनदिः — शरैविः Çiç. 20, 13.

— प्र ertönen: मकानकाः प्रदधन्तुः Çiç. 17, 31.

धन (von 2. धन्) m. 1) N. eines Windes Taitt. Ār. 4, 24, 1. 25, 1.
Ton, Laut Bhā. im Dvirūpak. ÇKDr. — 2) N. pr. eines Mannes gaṇa
अथादि zu P. 4, 1, 110.

धनन (wie eben) n. 1) das Klingen: कर्ण^० Āçv. Gau. 3, 6. — 2) das
Andeuten, Anspielen Sāh. D. 17, 3.

धनमोदिन् (धन + मो^०) m. Blene (durch ihr Gesumme erfremend)
Çaddar. im ÇKDr.

धनि (von 2. धन्) UNĀDIS. 4, 139. m. Siddh. K. 249, b, 3 v. u. 1) Laut,
Ton, Schall, Geräusch AK. 1, 1, 1, 1. Trik. 1, 1, 119. H. 1399. पृथक्ते धन-
यो यत्तु शीमेम् AV. 5, 20, 7. श्रुते ऽप्यन्तर्धनौ Kathās. 15, 41. सामधनौ M.
4, 123. तस्मात्तस्याप्रुचिर्धनिः (सामवेदस्य) 124. Varāh. Brh. S. 19, 3. 52,
125. गोत^० BRAHMA-P. 54, 4. Rāṅa-Tar. 3, 363. भिन्नकाण्ड^० Sāh. D. 20,
17. विकार Wechsel der Stimme H. 1410. करुण^० Wehgeschrei Vikr.
4, 1. तूर्य^० Varāh. Brh. S. 43 (34), 7, 24. शातधनिषु रजनीषु Bhātt. 3,
85. आत्राभिरामधनिना रथेन Ragh. 2, 72. पवनोद्धृतराजतालीवन^० 4, 56.
पटक्^० 9, 71. vom Donner Megh. 53. 57. 67. 97. Kār. 1. ein unarticulirter
Laut; der Ton wird in zwei Klassen getheilt: धन्यात्मक und वर्णात्म-
क, धन्यात्मको भेर्यदि Tarkas. 19. — 2) Wort: कृतिताली^० Hār. 240.
241. — 3) Andeutung, figürliche Ausdrucksweise Sāh. D. 3, 6. काव्य-
स्यात्मा धनिः 5, 9, 10. धनित्व 3, 4. — 4) Titel eines Werkes: ऽकृत्
Sāh. D. 3, 11. ऽकार 5, 8.

धनिग्रह (धनि + ग्रह) m. Ohr (Vernehmer des Tons) Trik. 2, 6, 31.
H. 573.

धनिनाथ (धनि + नाथ) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. No. 647.

धनिनाला (धनि + ना^०) f. Bez. verschiedener musikalischer Instru-
mente: = काकुला eine Art Trompete Trik. 1, 1, 119. H. an. 4, 290.
MED. 1. 155. Laute; Pfeife, Flöte H. an. MED.

धनिबोधक und **धनिबोधन** (धनि + बो^०) Namen für das Gras Ro-
hisha Nigh. Pa.

धन्य m. N. pr. eines Mannes (nach Sāh.) RV. 5, 33, 10.

धर (धृ), धरति Naigh. 2, 19 (वधकर्मन्). Dhātup. 22, 41 (हृक्ने). दधरुम्
P. 7, 4, 10. Sch. दधर्य, धर्ता 2, 63. Sch.; अधरिषाताम् und अधृषाताम्, ध-
रिषीष्ट und धृषीष्ट 43, Sch. 29. Sch. bengen, zu Fall bringen: धातृव्य-
मेवैतयो धरति TS. 2, 5, 6, 6. धृषीष्टा युधि मायाभिः Bhātt. 9, 27. — Ver-
wandt mit धूर्त्, ळर; vgl. अधर, धु, धुन्, धुति und सत्यधृत्.

— intens. दधर्यते P. 7, 4, 30. Sch. दधितम् (partic.) wird vom Schol.
zu P. 7, 4, 65 auf धर zurückgeführt, gehört aber zu धू — desid. डधू-
र्यति und दिधरिषति Vop. 19, 3.

धर (von धर) s. अधर.